

Sikkerhedsdatablad

Udarbejdet: 12-12-2017

SDS version: 1.1

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

---

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn: Butan/isobutan Gas

Produkt-nr.: 23721, 40256, 40350, 40351, 52756, 52757, 91820, 93035

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anbefalede anvendelser: Gas til husholdningsbrug.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firmanavn og adresse:

SAM Partner A/S

Kokbjerg 31

DK-6000 Kolding

Tlf: +45 88 44 33 00

www.sampartner.dk

Kontaktperson og mail:

info@sampartner.dk

Sikkerhedsdatabladet er udarbejdet og valideret af:

mediator A/S, Centervej 2, 6000 Kolding. Konsulent: DH

1.4. Nødtelefon

Giftlinien: +45 82 12 12 12

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

CLP (1272/2008): Flam. Gas 1;H220, Press.Gas;H280.

Ordlyd af H-sætninger – se nedenfor i punkt 16.

Mærkningselementer:

Signalord:

Fare

Yderst brandfarlig gas. (H220)

Indeholder gas under tryk, kan eksplodere ved opvarmning. (H280)

Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten. (P101)

Opbevares utilgængeligt for børn. (P102)

Holdes væk fra varme, varme overflader, gnister, åben ild og andre antændelseskilder. Rygning forbudt. (P210)

Brand fra udsivende gas: Sluk ikke, medmindre det er sikkert at stoppe lækagen. (P377)

I tilfælde af lækage fjernes alle antændelseskilder. (P381)

Opbevares på et godt ventileret sted. (P403)

Indholdet/holderen bortskaffes i henhold til lokale affaldsregulativer. (P501)

2.3. Andre farer

-

Anden mærkning:

-

Andet

-

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.1./3.2. Stoffer/Blandinger

Indholdsstof	Index-nr.	Cas-nr./EF-nr.	CLP-klassificering	w/w %	Note
Butan	601-004-00-0	106-97-8/ 203-448-7	Flam. Gas 1, Press.Gas; H220, H280	50-100	-
Isobutan	601-004-00-0	75-28-5/ 200-857-2	Flam. Gas 1, Press.Gas; H220, H280	20-50	-

Ordlyd af H-sætninger – se punkt 16.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Indånding: Søg frisk luft. Hold den tilskadekomne under opsyn. Søg læge ved ubehag.

Indtagelse: Skyl munden grundigt og drik 1-2 glas vand i små slurke. Søg læge ved ubehag.

Hud: Fjern forurenede tøj. Vask huden med vand og sæbe. Søg læge ved ubehag. Ved forfrysninger, skyl med rigeligt lunkent vand (max. 37 °C). Tag ikke tøjet af, før det er optøet. Søg læge.

Øjne: Skyl straks med vand (helst fra øjenskyller) i mindst 5 min. Spil øjet godt op. Fjern eventuelle kontaktlinser. Søg læge.

Forbrænding: Skyl med vand, indtil smerterne ophører. Fjern tøj, som ikke er fastbrændt – søg læge/sygehus, fortsæt om muligt skylningen til lægen overtager behandlingen.

Øvrige oplysninger: Ved henvendelse til læge medbringes sikkerhedsdatablad eller etiket.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Kan virke let irriterende på hud og øjne. Indånding af dampe kan virke irriterende på de øvre luftveje

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Ingen særlig, øjeblikkelig behandling er nødvendig.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Sluk med pulver, skum, kulsyre eller vandtåge. Brug ikke vandstråle, da det kan sprede branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Yderst brandfarlig gas. Undgå indånding af dampe og røggasser - søg frisk luft. Ved brand spaltes produktet og farlige luftarter så som CO_x kan dannes. I tilfælde af brand vil der opstå en tyk sort røg. Udsættelse for nedbrydningsprodukter kan udgøre en sundhedsfare.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Hvis der er risiko for udsættelse for dampe og røggasser, skal der bæres luftforsynet åndedrætsværn.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Brug personlige værnemidler – se pkt. 8. Træf foranstaltninger mod statisk elektricitet. Benyt gnistfrit værktøj og eksplosionssikret udstyr. Undgå indånding.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Ikke relevant. Kontakt myndighederne i forbindelse med forurening af jord og vandmiljø samt ved udslip til kloak.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Ikke relevant. Videre håndtering af spild – se pkt. 13.

6.4. Henvielse til andre punkter

Se ovenfor.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Se under pkt. 8 for oplysninger om forholdsregler ved brug og personlige værnemidler. Produktet bør anvendes under velventilerede forhold og helst udendørs. Rygning og brug af åben ild forbudt. Der bør være adgang til rindende vand og øjenskyller.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Produktet bør opbevares forsvarligt, utilgængeligt for børn og ikke sammen med levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler o.lign. Skal opbevares på et tørt, køligt og ventileret sted. Undgå direkte sollys. Opbevares brandsikkert.

7.3. Særlige anvendelser

Se anvendelse pkt. 1.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier ifølge bekendtgørelse nr. 507 af 17/05/2011 om grænseværdier for stoffer og materialer, med senere ændringer:

Indholdsstof	Grænseværdi	Anmærkning
Butan	500 ppm – 1200 mg/m ³	-

DNEL/PNEC-værdier:

Ingen data.

8.2. Eksponeringskontrol

Der findes ikke et eksponerings scenario til dette produkt.

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol:

Vask hænder før pauser, toiletbesøg og efter endt arbejde. Der må ikke spises, drikkes eller ryges under brugen af dette produkt.

Personlige værnemidler:

Indånding:	Normalt ikke påkrævet. Ved utilstrækkelig ventilation skal der anvendes åndedrætsværn.
Hænder:	Ikke påkrævet.
Øjne:	Ikke påkrævet.
Hud og krop:	Ikke påkrævet.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet

Det skal sikres at lokale regler for udledning overholdes.

PUNKT 9: Fysisk og kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Udseende:	Farveløs gas
Lugt:	Karakteristisk - Ubehagelig
Lugttærskel:	-
pH:	-
Smeltepunkt/Frysepunkt (°C):	- 138,2
Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval (°C):	- 0,5
Flammepunkt (°C):	Min. -60
Fordampningshastighed:	-
Antændelighed (fast stof, luftart):	365 °C
Øvre/nedre antændelses- eller eksplosionsgrænser (vol-%):	8,5 / 1,5
Damptryk (Pa):	300000
Dampmassefylde (luft=1):	-
Relativ massefylde:	-
Opløselighed:	Ikke blandbart med vand
Fordelingskoefficient: n-oktanol/vand:	-
Selvantændelsestemperatur (°C):	287
Dekomponeringstemperatur (°C):	-
Viskositet:	-
Eksplorative egenskaber:	-
Oxiderende egenskaber:	-

9.2. Andre oplysninger

Opløselig i fedt:	-
Overfladespænding (mN/m, 25 °C):	-

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Ingen data.

10.2. Kemisk stabilitet

Produktet er stabilt ved anvendelse efter leverandørens anvisninger. Antændeligt ved temperaturer over flammepunktet.

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft.

10.4. Forhold, der skal undgås

Undgå opvarmning og kontakt med antændelseskilder.

10.5. Materialer, der skal undgås

Ingen kendte.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Ved brand eller kraftig opvarmning spaltes produktet og farlige luftarter så som CO_x kan dannes.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger

Substans	Eksponeringsvej	Art	Test	Resultat
Butan / Isobutan	Inhalation	Mouse	LC50 / 2 h	1237 mg/L air

Symptomer:

Indånding: Indånding af dampe kan virke irriterende på de øvre luftveje. Ved arbejde på store arealer i dårligt ventilerede rum kan dampene give hovedpine og svimmelhed.

Hudkontakt: Kan virke irriterende på huden - kan medføre rødme.

Øjenkontakt: Kan fremkalde irritation af øjet.

Indtagelse: Indtagelse kan give ubehag.

Langtidsvirkninger:

Ingen kendte.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Substans	Testens varighed	Art	Test	Resultat
Butan / Isobutan	96 h	Fish	LC50	24.11 - 147.54 mg/L
Butan / Isobutan	48 h	Daphnia	LC50	14.22 - 69.43 mg/L
Butan / Isobutan	96 h	Algae	EC50	7.71 - 19.37 mg/L

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Substans	Nedbrydelighed i vandmiljøet	Test	Resultat
Butan / Isobutan	Ja	Biodegradation test, predates, OECD test	100 % efter 385,5 h

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Substans	Potentiel bioakkumulerbar	LogPow	BCF
Butan / Isobutan	Nej	1.09	-

12.4. Mobilitet i jord

Ingen data.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Produktet opfylder ikke kriterierne for PBT eller vPvB.

12.6. Andre negative virkninger

Ingen.

PUNKT 13: Bortskaffelse**13.1. Metoder til affaldsbehandling**

Produktet skal betragtes som farligt affald. Benyt den kommunale indsamlings- og afhentningsordning.

Kemikalieaffaldsgruppe	EAK- kode	Affaldstype
Z	16 05 04	Gasarter i trykbeholdere (herunder haloner) indeholdende farlige stoffer

Særlig mærkning:

-

Forurenet emballage:

Emballager, med restindhold af produktet, bortskaffes efter samme betingelser som produktet.

PUNKT 14: Transportoplysninger

Produktet er omfattet af konventionerne om farligt gods.

14.1 -14.4.**ADR**

UN-nr.:	UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	Transportfareklasse	Emballagegruppe
2037	BEHOLDERE, SMÅ, INDEHOLDENDE GAS	2.1	-

IMDG

UN-no.:	Proper shipping name	Transport hazard class(es)	Packing group
2037	RECEPTACLES, SMALL, CONTAINING GAS	2.1	-

14.5. Miljøfarer

-

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

-

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ikke relevant.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering**15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø**Krav om arbejdspladsbrugsanvisning, da produktet indeholder ≥ 1 % af et stof, som er klassificeret som sundhedsfarligt eller miljøfarligt efter Miljøministeriets regler.**Anvendelsesbegrænsninger:**

Unge under 18 år må ikke erhvervsmæssigt anvende eller udsættes for produktet. Unge over 15 år er dog undtaget denne regel, hvis produktet indgår som et nødvendigt led i en uddannelse. (jf. dog Arbejdstilsynets Bekendtgørelse nr. 239 af 06/04/2005 om unges arbejde).

Krav om særlig uddannelse:

-

Anden mærkning:

-

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Ingen.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Andre oplysninger:

Kilder:

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 301 af 13. maj 1993 om fastsættelse af kodenumre, med senere ændringer.

Bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser) - BEK nr. 1793 af 18/12/2015.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde, med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 1369 af 25. november 2015 om markedsføring og mærkning af flygtige organiske forbindelser i visse malinger og lakker samt produkter til autoreparationslakering.

Bekendtgørelse nr. 1075 af 24. november 2011 om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af stoffer og blandinger, med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 115 af 26. januar 2017 af lov om kemikalier.

Bekendtgørelse om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører m.v. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø - BEK nr. 1794 af 18/12/2015.

Bekendtgørelse nr. 507 af 17/05/2011 om grænseværdier for stoffer og materialer, med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 1309 af 18/12/2012 om affald, med senere ændringer.

EU forordning nr. 1907/2006 (REACH).

EU forordning nr. 1272/2008 (CLP), med senere tilpasninger.

EU forordning nr. 276/2010.

ECHA – Det europæiske kemikalieagentur.

Den fulde ordlyd af-H sætninger omtalt i punkt 2+3:

H220 - Yderst brandfarlig gas.

H280 – Indeholder gas under tryk, kan eksplodere ved opvarmning.

Andet

Oplysningerne i dette sikkerhedsblad gælder kun produktet nævnt i afsnit 1 og er ikke nødvendigvis gældende ved brug sammen med andre produkter.

Der er foretaget ændringer i følgende punkter:

-

Dette sikkerhedsdatablad erstatter version:

-
